

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

HS cần :

– Nắm vững sự phân bố dân cư khác nhau ở phía đông và phía tây kinh tuyến 100^oT.

– Hiểu rõ các luồng di cư từ vùng Hồ Lớn xuống Vành đai Mặt Trời, từ Mê-hi-cô sang lãnh thổ Hoa Kỳ.

– Hiểu rõ tầm quan trọng của quá trình đô thị hoá.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

Thông qua việc phân tích lược đồ phân bố dân cư Bắc Mỹ, giúp cho HS xác định được :

– Sự phân bố dân cư khác nhau ở phía tây và phía đông kinh tuyến 100^oT. Sự di dân từ vùng Hồ Lớn xuống Vành đai Mặt Trời.

– Mạng lưới đô thị và siêu đô thị của Bắc Mỹ, tầm quan trọng của đô thị hoá.

III – CÁC PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC CẦN THIẾT

– Bản đồ phân bố dân cư và đô thị Bắc Mỹ.

– Một số hình ảnh về đô thị của Bắc Mỹ.

IV – GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC BÀI MỚI

1. Lời giới thiệu

Bài Dân cư Bắc Mĩ có hai vấn đề về nội dung mà HS cần phải nắm vững : sự phân bố dân cư của Bắc Mĩ gắn liền với quá trình khai thác lãnh thổ ; sự phát triển hệ thống đô thị Bắc Mĩ gắn liền với quá trình công nghiệp hoá nền kinh tế, với cuộc cách mạng công nghiệp và cuộc cách mạng khoa học kĩ thuật.

2. Gợi ý tiến trình bài học

GV có thể sử dụng phương pháp thảo luận nhóm hoặc phương pháp tự nghiên cứu cá nhân và yêu cầu HS dựa vào lược đồ 37.1, trả lời các câu hỏi trong SGK.

Quan sát lược đồ 37.1, HS có thể rút ra được các nhận xét sau :

– Phần lớn quần đảo ở phía bắc Ca-na-đa gần như không có người (trên lược đồ là màu trắng).

– Vùng Đông Nam Ca-na-đa, phần đông Hoa Kì và một dải hẹp dọc theo duyên hải phía tây Hoa Kì, vùng Trung Mĩ và các quần đảo trong vùng biển Ca-ri-bê tập trung đông dân (trên lược đồ là màu vàng cam).

– Đặc biệt, các vùng ven bờ phía nam vùng Hồ Lớn, vùng duyên hải Đông Bắc Hoa Kì tập trung nhiều thành phố nên đông dân nhất.

Từ đó, khi so sánh và đối chiếu sự tập trung dân cư trên lược đồ 37.1 ở hai bên kinh tuyến 100^oT, HS có thể rút ra kết luận : dân cư Bắc Mĩ phân bố không đều, tập trung đông đúc ở vùng Hồ Lớn, Đông Bắc Hoa Kì và phía đông của sông Mi-xi-xi-pi.

Quan sát lược đồ 37.1 HS cũng có thể :

– Xác định được vùng siêu đô thị Bắc Mĩ kéo dài từ các đô thị lớn của Ca-na-đa đến tận Mê-hi-cô Xi-ti.

– Biết được các thành phố tập trung ở quanh vùng Hồ Lớn, ven bờ Đại Tây Dương. Càng đi sâu vào nội địa, các đô thị càng nhỏ bé và thưa thớt.

Quan sát hình 37.2, HS có thể rút ra nhận xét sau : Si-ca-gô có nhiều toà nhà cao ốc chen chúc bên nhau, vì thế dân số ở Si-ca-gô rất đông, chủ yếu hoạt động trong các ngành công nghiệp và dịch vụ.

Thành phố đông dân đòi hỏi phải cung cấp một khối lượng lớn lương thực thực phẩm, nước sạch và phải xử lí một khối lượng rác thải khổng lồ. Việc đi lại trong các đô thị lớn bằng các phương tiện giao thông công cộng

hoặc ô tô sẽ thải ra một lượng khí thải rất lớn làm ô nhiễm không khí. Quản lý an ninh, trật tự công cộng là một vấn đề thường xuyên phải quan tâm. Tình trạng dân nhập cư vào các đô thị để kiếm việc làm gây ra nhiều vấn đề về xã hội phải quan tâm giải quyết.

V – GỢI Ý TRẢ LỜI MỘT SỐ CÂU HỎI KHÓ

Câu hỏi 1. Dựa vào hình 37.1 và kiến thức đã học, lập bảng thống kê theo mẫu sau :

Mật độ dân số	Vùng phân bố chủ yếu
Dưới 1 người/km ²	Bán đảo A-la-xca và phía bắc Ca-na-đa.
Từ 1 – 10 người/km ²	Hệ thống Cooc-đi-e
Từ 11 – 50 người/km ²	Dải đồng bằng hẹp ven Thái Bình Dương
Từ 51 – 100 người/km ²	Phía đông Mi-xi-xi-pi
Trên 100 người/km ²	Dải đất ven bờ phía nam Hồ Lớn và vùng duyên hải Đông Bắc Hoa Kỳ